† GALACTION

EPISCOPUL ALEXANDRIEI ŞI TELEORMANULUI

PASTORALĂ LA SĂRBĂTOAREA NAȘTERII DOMNULUI

EDITURA CARTEA ORTODOXĂ
ALEXANDRIA, 2015

ISBN 978-606-529-282-6

Această pastorală se va citi în toate bisericile parohiale şi în Sfintele Mânăstiri în ziua Praznicului Naşterii Domnului Nostru Iisus Hristos.

† GALACTION

DIN MILA LUI DUMNEZEU, EPISCOP AL SFINTEI EPISCOPII A ALEXANDRIEI ŞI TELEORMANULUI

TUTUROR DREPTCREDINCIOŞILOR CREŞTINI, CINULUI MONAHAL, PREACUCERNICILOR ŞI PREACUVIOŞILOR PĂRINŢI

DIN ACEASTĂ SFÂNTĂ ŞI DE DUMNEZEU PĂZITĂ EPISCOPIE, HAR, PACE, SĂNĂTATE ŞI ALESE BUCURII DUHOVNICEŞTI DE LA DUMNEZEU, IAR DE LA NOI PĂRINTEASCĂ ÎMBRĂŢIŞARE ŞI ARHIEREASCĂ BINECUVÂNTARE

„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!"

(Luca II, 14)

Iubiţii noştri fii duhovniceşti,

Întâmpinând şi noi astăzi, cu negrăită bucurie, cu cântări de laudă şi de mulţumire acest Praznic Sfânt al Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos, gândurile noastre pornesc pe calea sfintelor amintiri şi călătoresc pe firul vremii spre acea noapte binecuvântată şi plină de lumină când Fiul lui Dumnezeu a coborât din înălţimile

slavei dumnezeieşti şi - prin lucrarea Sfântului Duh - S-a întrupat din Preacurata Fecioară Maria. Aşezaţi cu evlavie înaintea peşterii din Betleemul Iudeii, cu ochii înlăcrimaţi de trecerea iremediabilă a timpului, încercăm să aflăm răspunsuri şi să găsim definiţii personale faţă de ceea ce înseamnă pentru noi Naşterea Mântuitorului. Cu toţii ştim şi mărturisim că Hristos Domnul, Mântuitorul lumii, S-a născut în ieslea cea săracă a Betleemului acum două mii de ani, dar simţirea noastră, simţirea ortodoxă, nu sărbătoreşte această Naştere ca pe un fapt al trecutului, înscris pe paginile prăfuite ale istoriei. Pentru noi toţi, taina Întrupării Fiului lui Dumnezeu se repetă în fiecare an cu aceeaşi putere şi măreţie: atunci în Betleem, iar acum în sufletul nostru! De aceea şi cântăm în aceste zile cu inimă curată: *„Hristos se naşte, măriţi-L! Hristos din ceruri întâmpinaţi-L!"* Pentru aceea am şi trăit fiecare zi din post ca pe o treaptă ce ne-a adus mai aproape de acest moment, ascultând şi punând la inimă glasul Sfintelor Evanghelii pentru a ne modela viaţa şi conştiinţa spre primirea Mântuitorului.

Fiecare sărbătoare rânduită de Biserica noastră strămoşească ne face contemporani cu sfântul sau cu evenimentul respectiv. Suntem părtaşi prin toată trăirea noastră la ceea ce memoria şi viaţa Bisericii nu a dat uitării. Dar, pentru a trăi ceva este nevoie să fie înţeles. Noi nu putem trăi autentic decât ceea ce înţelegem şi ne este confirmat de înţelegerea şi trăirea celor dinaintea noastră. Orice sărbătoare are un conţinut istoric bine conturat în timp dar şi un conţinut duhovnicesc, care pătrunde adânc în sufletele noastre. Astfel este nevoie să înţelegem şi să trăim autentic fiecare sărbătoare pentru

că de fiecare dată suntem schimbaţi, timpul ne brăzdează chipurile, dorinţele noastre se schimbă, priorităţile vieţii se rearanjează, într-un cuvânt, în fiecare sărbătoare suntem alţii.

Noi suntem alţii dar *„Iisus Hristos, ieri şi azi şi în veci, este Acelaşi"*[1], iar Preacurata Sa Naştere este şi a fost evenimentul prin excelenţă al păcii şi al împăcării omului cu Dumnezeu. Solia sfântă adusă de cetele îngereşti: *„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire"* a reprezentat suspinul cel mai adânc al inimii omeneşti, încă din zorii istoriei. Starea de pace din care a căzut Adam prin neascultare era dorită de toate neamurile pământului. Proorocii din vechime Îl numeau pe Hristos *„Domn al păcii"*[2] , iar odată cu venirea Lui în lume era aşteptat veacul păcii desăvârşite. Isaia nădăjduia că popoarele vor preface atunci *„săbiile lor în fiare de pluguri şi lăncile lor în cosoare"*[3], iar Iezechiel vestea că *„locuitorii cetăţilor... vor arde armele, scuturile, pavezele, arcurile, săgeţile, lăncile şi suliţele"*[4] .

Şi, într-adevăr, vremea mult aşteptată a şi venit: după ce veacuri multe popoare au umblat în întuneric şi în umbra morţii - în ceasul sfânt al Naşterii Domnului - Lumina şi Soarele dreptăţii au răsărit peste ele. Cel care era *„mai înainte de a fi lumea"*[5], Cel *„prin care s-au făcut veacurile"*[6], Cel întru care *„au fost făcute*

1. Evrei XIII, 8;
2. Isaia IX, 5;
3. Isaia II, 4;
4. Iezechiel XXXIX, 9;
5. Ioan XVII, 5;
6. Evrei I, 2;

toate, cele din ceruri şi cele de pe pământ, cele văzute şi cele nevăzute"[7], S-a coborât pe pământ luând chip omenesc pentru *„ca să se mântuiască prin El lumea"*[8] .

Cuvintele proorocilor n-au rămas deşarte. Mântuitorul a adus *„pe pământ pace şi între oameni bunăvoire"*. Acest adevăr străbate de la un capăt la altul Sfânta Scriptură şi este chezăşia mântuirii noastre. Hristos Întrupat este *„pacea noastră, El care a făcut din cele două - una, surpând peretele din mijloc al despărţiturii, desfiinţând vrăjmăşia în trupul Său...ca, întru Sine, pe cei doi să-i zidească într-un singur om nou şi să întemeieze pacea, şi să-i împace cu Dumnezeu pe amândoi... binevestind pace şi celor de departe şi celor de aproape"*[9]. Mântuitorul este *„pacea noastră"* căci *„printr-Însul toate cu Sine le-a împăcat, fie cele de pe pământ, fie cele din ceruri, făcând pace prin El"*[10] , iar împărăţia Sa *„este dreptate şi pace şi bucurie în Duhul Sfânt"*, după cum ne învaţă Sfântul Apostol Pavel. Aşadar, prin Întruparea Mântuitorului noi am dobândit darul cel mai de preţ: Pacea cu Dumnezeu.

Însă această împăcare cu Dumnezeu nu poate fi desăvârşită decât prin vieţuirea în pace şi în dragoste cu aproapele nostru, cu toţi semenii noştri. De aceea, întreaga propovăduire a Mântuitorului Hristos a fost o neîncetată rostire a păcii şi a înfrăţirii între oameni. Pacea şi bunăvoirea între oameni sunt temeiurile veşnice ale dobândirii şi desăvârşirii păcii noastre cu Dumnezeu, sunt mărturia dragostei noastre către

7. Coloseni I, 16;
8. Ioan III, 17;
9. Efeseni II, 14-17;
10. Coloseni I, 20;

Dumnezeu şi calea către mântuire, după care însetează sufletul fiecărui creştin adevărat. Pacea şi bunăvoirea între oameni sunt moştenirea şi porunca pe care Domnul nostru Iisus Hristos le-a lăsat Bisericii Sale: *„Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă"*[11], iar ucenicilor Săi le spune: *„trăiţi în pace unii cu alţii"*[12]. De asemenea la prima trimitere a Sfinţilor Apostoli, îi îndeamnă pe aceştia: *„Şi intrând în casă, uraţi-i zicând: „Pace casei acesteia". "* [13]

Urmând poruncii Mântuitorului şi Sfinţii Apostoli ne îndeamnă să mergem pe calea păcii *(Romani III, 17)*, să căutăm pacea *(I Petru III, 11)* şi cele ale păcii *(Romani XIV, 19)*, să trăim în pace între noi *(I Tesaloniceni V, 13)* şi cu toţi oamenii *(Romani XII, 18)*, căci numai astfel *„Dumnezeul dragostei şi al păcii va fi cu noi"*[14] .

Şi slujitorii sfintelor altare se roagă neîncetat pentru *„vremuri cu pace"* şi pentru *„pacea a toată lumea"* şi însăşi Sfânta Liturghie, bolta cultului Sfintei Biserici, începe prin cuvintele: *„Cu pace Domnului să ne rugăm"* şi se încheie apoi prin îndemnul: *„Cu pace să ieşim!"*. Se arată astfel că pacea este temelia şi cheia înţelegerii întregii învăţături creştine.

Analizând, însă, obiectiv lumea în care trăim, am putea spune că pentru cineva din afara spaţiului creştin care ar citi în Sfânta Scriptură despre solia păcii adusă de îngeri la Naşterea Domnului, aceasta nu ar fi decât un strigăt pe nimbul cerului şi un suspin al oamenilor,

11. Ioan XIV, 27;
12. Marcu IX, 50;
13. Matei X, 12;
14. II Corinteni XIII, 11;

îngropat în lacrimi. Şi aceasta pentru că în lume nu este pace. Ura încă există, conflicte armate încă se petrec, oamenii nu trăiesc în pace unii cu alţii.

Numai că pacea are mai multe dimensiuni. Hristos prin Sfânta Sa Întrupare ne-a adus pacea cu Dumnezeu şi ne-a dat cale pentru a împlini pacea lăuntrică cu noi înşine şi pacea cu semenii noştri. De pacea cu Dumnezeu ne putem bucura numai dacă le lucrăm şi pe celelalte două. Luând trup omenesc, Iisus Hristos a venit să ne răscumpere din robia păcatului strămoşesc şi a morţii veşnice. Aceasta însă nu înseamnă că suntem mântuiţi fără nici o strădanie din partea noastră. Prin faptul Întrupării, Mântuitorul a dat fiecăruia posibilitatea de a se mântui, după cum El Însuşi ne învaţă: *„Împărăţia cerurilor se ia prin străduinţă şi cei ce se silesc pun mâna pe ea"*[15]. Atunci când pacea există ea trebuie păstrată, iar când lipseşte trebuie căutată, după cum citim în Sfânta Scriptură: *„Căutaţi pacea cu toţi şi sfinţenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul"* [16], iar *„Cel ce voieşte să iubească viaţa şi să vadă zile bune... să caute pacea şi s-o urmeze"*[17].

Dreptmăritori creştini,

Cântarea îngerilor, care a răsunat odinioară deasupra staulului din Betleem, a descoperit inimilor credincioase adevărul despre neasemănata iubire a lui Dumnezeu faţă de întreaga omenire, hărăzită a se

15. Matei XI, 12;
16. Evrei XII, 14;
17. I Petru III, 10-11;

bucura şi de slava cea de sus şi de pace şi de bunăvoire pe pământ. De-a lungul vremurilor, minţile luminate de har ale Sfinţilor Părinţi, mari dascăli şi ierarhi ai Bisericii au zăbovit cu luare aminte asupra acestui adevăr pentru a desluşi bogăţia şi preaplinul de roade ce se revarsă asupra întregului neam omenesc prin Întruparea Fiului lui Dumnezeu.

Astfel, vorbind despre semnificaţia acestui praznic preamărit, Sfântul Macarie Egipteanul ne învaţă: *„Astăzi omul este chemat din robie şi din surghiun, căci s-a apropiat Împărăţia cerurilor. A ajuns la sfârşit vremea lanţurilor şi a temniţei, a osândirii la întuneric a lui Adam. Astăzi acesta a fost izbăvit şi eliberat prin împăcare; s-a împărtăşit de Duhul şi s-a unit cu Dumnezeu. Astăzi ruşinea feţei lui s-a şters şi i s-a dat îndrăzneală spre a privi cu faţa descoperită şi a se uni cu Duhul. Astăzi mireasa îşi primeşte Mirele. Astăzi s-a făcut unire, împărtăşire şi împăcare între cele cereşti şi cele pământeşti, prin Dumnezeu – Omul"*[18].

Această unire, împărtăşire şi împăcare s-a făcut nu doar pentru evrei sau doar pentru o generaţie, pentru cei în timpul cărora El a venit, ci cuprinde întreaga creaţie divină, toate neamurile din toate timpurile. Dumnezeu nu discriminează, ci El voieşte ca *„toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină"*[19] deoarece *„harul mântuitor al lui Dumnezeu S-a arătat tuturor oamenilor"*[20], după cum ne învaţă Sfântul Apostol

18. Sfântul Macarie Egipteanul, *Omilii*, în P.S.B. - 12, Editura Basilica, Bucureşti, 2014, p. 120;
19. I Timotei II, 4;
20. Tit II, 11;

Pavel. Acelaşi Apostol ne desluşeşte lămurit că de la Înomenirea Fiului lui Dumnezeu *„nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească şi parte femeiască, pentru că voi toţi una sunteţi în Hristos Iisus"*[21]. Naşterea Mântuitorului cuprinde pe toţi oamenii, învăluindu-i în iubirea divină, înaintea căreia diferenţele de ordin religios (iudei şi păgâni), social (robi şi liberi) sau natural (bărbaţi şi femei) îşi pierd consistenţa.

Vorbind despre nemăsurata bucurie prilejuită de acest praznic tuturor oamenilor, Fericitul Augustin subliniază tocmai această dimensiune universală a mântuirii adusă de Naşterea Domnului, când zice: *„Să se bucure bărbaţii, să se bucure femeile: Hristos S-a născut bărbat, S-a născut din femeie şi amândoi au fost ridicaţi la loc de cinste...Bucuraţi-vă, tineri sfinţi, care aţi ales să-L urmaţi pe Hristos înainte de toate... Bucuraţi-vă, fecioare sfinte; Fecioara v-a născut vouă pe Cel cu care puteţi să vă căsătoriţi fără să vă pierdeţi fecioria; voi care nici zămislind şi nici născând nu puteţi să pierdeţi ceea ce iubiţi! Bucuraţi-vă drepţilor! Este ziua de naştere a lui Hristos"*[22].

Naşterea Domnului este sărbătoare de dimensiune cosmică şi cu implicaţii universale şi devine activă şi lucrătoare pentru fiecare om numai dacă este asumată. Însă aceasta nu înseamnă că, neasumată, Sfânta Naştere este inactivă sau nelucrătoare, ci înseamnă că

21. Galateni III, 28;

22. Fericitul Augustin, *Predici la marile sărbători*, vol. I, în P.S.B. - 13, Editura Basilica, Bucureşti, 2014, pp. 106-107;

Dumnezeu şi harul său nu se impun omului. Naşterea Domnului nu anulează libertatea omului, ci este un dar, cel mai mare dar făcut vreodată omenirii şi omul trebuie să se deschidă liber înaintea harului lui Dumnezeu, ca Dumnezeu să lucreze în el. Aceeaşi deschidere liberă şi credinţă au avut-o şi păstorii cei cu sufletul curat cărora îngerii li se arată şi îi fac părtaşi dumnezeieştii Naşteri.

Într-o frumoasă omilie rostită, se pare, chiar lângă ieslea din Betleem, Fericitul Ieronim vorbeşte despre aceşti primi pelerini - păstorii de lângă turmele de oi - în astfel de cuvinte: *„Şi erau păstori în acelaşi ţinut care vegheau. Nu-L află pe Hristos dacă nu veghează: ţine de păstori să vegheze. Hristos nu se descoperă decât păstorilor care veghează...Erau şi Irod şi marii preoţi, erau şi fariseii; însă aceştia dorm când Hristos se arată în pustie. Păstorii care vegheau, păzeau turma ca să nu năvălească lupul în timp ce dorm. O vegheau, căci era turma Domnului, dar nu aveau putere să o izbăvească: de aceea se rugau să vină Domnul şi să izbăvească turma. Şi iată îngerul Domnului a stat lângă ei. Erau vrednici să vină la ei îngerul, de vreme ce vegheau aşa. Şi, fiindcă au fost cuprinşi de teamă, li se dă ca o faşă pentru răni care să-i vindece şi li se zice: „Nu vă temeţi. Vi S-a născut astăzi Mântuitorul, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David". Şi pe când se mirau ei, s-a văzut mulţime de oaste cerească lăudându-L pe Domnul şi zicând: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!"*[23]

23. Fericitul Ieronim, *Omilii la Evanghelia după Marcu. Omilii diverse*, Editura IBMO, Bucureşti, 2014, pp. 157-158;

Asemenea păstorilor, vom deveni şi noi părtaşi ai Naşterii numai dacă vom trăi cu tot sufletul vremea praznicului, făcându-ne inima „iesle" şi veghind cu toată stăruinţa la împlinirea celor ale păcii, cu inimi şi buze curate, grăitoare de bunăvoinţă.

Iubiţi fii sufleteşti,

Sărbătorim marele praznic al Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos, sărbătoarea nădejdii de mântuire, când Dumnezeu ne trimite pe Fiul Său cel iubit să se nască şi să crească în sufletele noastre. Este potrivit prilej să ne cercetăm pe noi înşine şi să ne întrebăm: Mai are El loc în inimile noastre, ale creştinilor de astăzi? Îl cunoaştem? Îi urmăm sfintele Sale învăţături?

Pentru noi cei de astăzi, cu griji, cu probleme, cu dorinţe neîmplinite, ce mai poate însemna o sărbătoare în care auzim: *„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire"?* Hristos se naşte, dar războaie sunt în lume, oameni nemângâiaţi întâlnim la tot pasul, boli şi suferinţe se aşează peste multe suflete. Oamenii se ceartă şi se învrăjbesc între ei şi de multe ori jignirile devin un limbaj cotidian. De ce oare, dacă Dumnezeu S-a întrupat, omenirea încă suferă? De ce *„sudoarea frunţii"* pentru *„pâinea cea de toate zilele"* devine o luptă între oameni, de multe ori nedreaptă? De ce istoria este martorul tăcut şi neputincios al unor fapte condamnabile, asumate a fi *„normale"*?

Toate acestea se petrec deoarece în lume nu există iubire! Din iubire Dumnezeu a trimis pe Fiul Său în

lume, dar noi oamenii ne arătăm de multe ori nevrednici în a cultiva acest dar nepreţuit, darul iubirii. Pruncul dumnezeiesc, nevinovat şi blând, ne aduce acest mesaj al iubirii: *„Să vă iubiţi unul pe altul, precum v-am iubit Eu"*[24]. În Sfânta Sa Naştere toate sunt cu pace şi pentru pace deoarece pacea este terenul fertil al iubirii, al dăruirii şi al bunei înţelegeri. Numai când vom înţelege acestea şi le vom şi lucra, armonia, pacea şi bunăvoirea se vor statornici în lume. Naşterea Mântuitorului Hristos devine înnoire şi viaţă nouă numai pentru cei ce cred că bunătatea, iertarea, iubirea, mila şi pacea sunt fapte ce se pot împlini concret în viaţa noastră. Hristos Domnul ne învaţă: *„Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema"*[25]. Să observăm însă că spune această fericire după ce vorbeşte despre cei smeriţi, blânzi, flămânzi de dreptate, milostivi şi curaţi cu inima. Cu alte cuvinte, pacea se câştigă numai dacă vom fi smeriţi, milostivi, blânzi, curaţi cu inima, iar în urma dobândirii păcii vom câştiga calitatea de fii ai lui Dumnezeu.

Frumoase cuvinte, greu de împlinit! Aşa am putea zice, dacă am fi singuri! Dar nu suntem singuri căci un Prunc S-a dat nouă, Emanuel, ce se tâlcuieşte *„Dumnezeu este cu noi"* şi unde vrea Dumnezeu se biruieşte legea firii. Să ne punem toată nădejdea şi credinţa în Pruncul plin de iubire, să-L lăsăm să intre în inimile noastre şi locaş cald să-I gătim, lucrând numai *„câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt vrednice de iubit, câte*

---

24. Ioan XV, 12;
25. Matei V, 9;

sunt cu nume bun, orice virtute"[26], încredinţaţi fiind că *„Dumnezeul păcii"* va fi cu noi.

Stăpâniţi de asemenea gânduri să rugăm pe *„Hristos, pacea noastră"* să binecuvinteze strădaniile noastre în împlinirea voii Sale sfinte şi să dăruiască darurile cele bogate ale Naşterii Sale întregii lumi, zicând cu inimă bună, într-un glas cu proorocul: *„Doamne, revarsă pacea peste noi, căci toate lucrurile noastre, pentru noi le-ai făcut!"*[27]

Vă îmbrăţişăm părinteşte pe toţi şi vă urăm să petreceţi Sfintele Sărbători ale Naşterii Domnului şi ale Bobotezei cu pace deplină, iar Anul Nou 2016 să vă fie luminat şi spor întru toate cele de folos spre mântuire să aveţi!

La mulţi ani!

Al vostru către Domnul, pururea rugător spre tot binele,

†GALACTION

† Galaction

Episcopul Alexandriei și Teleormanului

26. Filipeni IV, 8;
27. Isaia XXVI, 12;

Dată în reşedinţa noastră episcopală din Alexandria
la Praznicul Naşterii Domnului Nostru Iisus Hristos,
în anul mântuirii 2015.

IC
XC